

In the Supreme Court of South Africa
In die Hooggeregshof van Suid-Afrika

(Appellate)

DIVISION.
AFDELING).APPEAL IN CRIMINAL CASE.
APPEL IN STRAFSAAK.

Capital.

FERRINGTON MZUZA

Appellant.

versus/teen

THE QUEEN

Respondent.

Pro Deo

Appellant's Attorney
Prokureur van AppellantRespondent's Attorney
Prokureur van Respondent

(Leave W.D.)

Appellant's Advocate
Advokaat van Appellant

W.P. Schütz

Respondent's Advocate
Advokaat van Respondent

M.E. Tucker

Set down for hearing on:
Op die rol genlaas vir verhoor op:Tuesday 2nd Sept, 1958.

1.3.57.11.

(A)

M. Schütz 9.45 - 12.30

Mr. Hunter - 3.10 - CAV

Schreiner, A.C.J. Steyn,
Beyers & v. Blerk J.J.A.
& Smit, A.J.A.JUDGMENT: THURSDAY, 18th SEPTEMBER 1958.

Appeal dismissed.

Coram: Schreiner, A.C.J. Steyn, Beyers, van Blerk et Smit (Actg.) J.J.A.

M. Hunter

REGISTRAR

18/9/58

Record

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA.

(APPELLATE DIVISION)

In the matter between:

FERRINGTON MZUZA

..... Appellant.

and

REGINA

..... Respondent.

Coram: Schreiner, A.C.J., Steyn, Beyers, Van Blerk JJ.A. et
Smit A.J.A.

Heard: 2nd September, 1958.

Delivered: 18th September, 1958.

J U D G M E N T

BEYERS J.A.:

The appellant appeared in the Witwatersrand Local Division, before RUMPF J. and assessors, on a charge of murder. He was found guilty and, no extenuating circumstances having been found, was sentenced to death. He now appeals to this Court, upon leave granted by the trial judge.

The deceased, Pieter Blom, died as a result of a stab-wound in the heart. The appellant admits that he inflicted the wound, but says that he did so in self-defence, in circumstances widely different from those deposed to by the Crown witnesses.

The stabbing occurred in the vicinity of Central Avenue, Mayfair, at 9.45 on a Saturday night. The Crown case rests almost entirely upon the evidence of two witnesses, Kleynhans, a youth of 15 years, and Ncobo, a night-watchman, both of whom claim to have been in close proximity to the deceased when the stabbing took place. Unfortunately, despite their proximity, they are unable to give a clear picture of what happened. The picture is blurred because neither of them actually saw the appellant strike the deceased.

Kleynhans says that he was walking with the deceased along the pavement of Central Avenue in the direction of East to West. They were walking abreast, with the deceased on his right, on the outer side of the pavement. Opposite Robinson's Store three native women approached in their direction and passed them. The appellant was walking a short distance behind these women: the witness says he first observed him when he was about 15 paces away. When the appellant was about 6 yards away the deceased said "Pasop,hy het 'n mes". The appellant then stabbed the deceased, as they were in the act of ~~passing~~ passing him. It happened so suddenly that he (Kleynhans) did not see the blow struck. He says, "Net toe

ons so aanloop, omtrent so 'n paar treë, toe sien ons hy kom na ons kant toe. Toe gee ons pad, maar dit was te laat, toe het hy hom al gesteek Ek het net gesien hy vat in sy sak en hy beweeg baie vinnig na ons kant toe. Ek het nie gesien dat hy 'n mes uittrek nie". He saw the deceased clasp a hand to his breast, and the two of them then ran to a bench at a tram-stop some 84 paces further on. As they ran he saw the blood oozing between the deceased's fingers. At the tram-stop they encountered a number of youths, among whom were the witnesses van Rooyen and Pierdica, and one called Swanepoel. The deceased lay down on the bench and Kleynhans turned back, accompanied by the others, to give chase to the appellant, who was still in sight and still held in his hand the knife with which he had stabbed the deceased. It is not clear for what distance they chased him. The body of pursuers swelled to about 15. Eventually the appellant ran up against two policemen, who arrested him and took from him the blood-stained knife.

~~John~~ Ncobo, the night-watch^{man}, gives a strikingly similar account of the occurrence. He says that he was on duty on the pavement outside Robinson's Store when two native

women passed him. He says "Toe sien ek 'n naturelleman. Hy het alleen geloop. Toe hoor ek 'n dreuning asof iemand teen iemand anders se bors slaan Ek kyk toe om en ek sien toe dat twee blanke persone weghardloop vanaf hierdie naturel. Een van hierdie blanke persone het sy bors vasgehou terwyl hy weggehardloop het. Hulle het weggehardloop na die trem-bank toe". He says further "There was no scuffle at all between the accused and ^ethese two Europeans, because if there was a scuffle I would have seen it. I was nearby." In court he indicated that he was a distance of 6 or 7 yards from the spot where the stabbing took place. Det-Const. Barnard, who drew a plan, says that the witness pointed out a spot to him which was about 15 paces away. ^{Nicola} ~~John~~ goes on to describe how the Europeans chased after the appellant. Shortly afterwards he saw them bringing him back to the tram - stop.

The appellant, as I have said, gives a widely different account of the stabbing. He was proceeding along Central Avenue when, he says, "I saw a group of Europeans. They then stood to the one side, and when I passed one of them kicked me. I then stopped and I asked them what they were doing, seeing they were Europeans^{I was then kicked by these Europeans.} I ran away and they chased/5

chased me. I ran until I was exhausted, and then I saw the night-watchman (John Ncobo). I ran towards him. He then struck me with a stick. I ran further after he had struck me. The deceased then caught up to me. He wanted to stab me with a knife he had in his hand. I put my foot out. He fell across my leg. I picked up the knife. I wanted to frighten him with the knife. I stabbed him. I thought I would frighten him but I stabbed him instead. He fell onto the ground. I ran away because others came along, running towards me. These Europeans then caught up to me. The one cut me off and I then chased him with the knife. He was then ahead of me. I then met the police, and I immediately put up my arms to be handcuffed. The constable struck me, and so did the other Europeans".

The district-surgeon who examined the appellant two days later at the request of the police found that the appellant's lips were lacerated. Const. van Brakel, who arrested the appellant, told the court that the appellant endeavoured to swerve as if to avoid them when he found his way barred by the police. He corroborates the appellant to the extent that he says there was a bit of a struggle - a collision of bodies - and he concedes that he may have struck the appellant in the

course of effecting the arrest.

The trial court accepted the evidence of Kleynhans and Ncobo, and rejected the appellant's story as false. The only serious criticism levelled at Kleynhans' evidence was that he was unable to give an account of the actual stabbing. The court found it somewhat extraordinary that he should have been unable to do so, but was not prepared on that account to regard the rest of his evidence as a fabrication. The judgment of RUMPF, J. shows that the trial court realised that a difficulty was created by the evidence of Kleynhans that the deceased made his warning remark about the appellant's having a knife before, so far as Kleynhans observed, the appellant had done anything to create the impression that he was armed, and indeed before anything had happened to draw the attention of Kleynhans to the appellant. The remark seems to fit in better with a situation in which the deceased and Kleynhans were already, for some reason or other, directing their attention to the appellant, than to a situation in which there was no introduction whatever to the remark. Though the judgment under appeal does not explain how the trial court resolved this difficulty, it is possible that the deceased saw the appellant taking the knife

from his pocket without Kleynhans seeing it. The latter might not have been looking at the appellant at that moment. It would be more probable that he would see the actual stabbing, especially as he was walking on the deceased's left and the appellant would be ~~right~~ in front of him as he delivered the blow. His failure to testify to the way the stabbing took place may have been due to his impressions being blurred by shock, or, of course, it might be that he was withholding some feature which might explain the appellant's behaviour. This would seriously affect the value of his evidence, if the precise details of what happened at the moment of stabbing were important. But in the circumstances of this case it is the general account given by Kleynhans which is of primary importance.

The main question to be decided was whether the stabbing took place, generally, as stated by Kleynhans and Ncobo or whether it might have taken place in the circumstances described by the appellant. On that main question it does not seem to be important whether Kleynhans deposed to seeing the actual stabbing or not. If the main question is decided against the appellant ^{there} ~~then~~ could ~~also~~ arise the further question whether

something/g

something may not have happened between the deceased and the appellant just before the stabbing. But since the appellant's version is quite different the possibility that such an incident happened is not supported by any ~~positive~~ evidence, and this Court, sitting on appeal, cannot hold that the trial court was wrong in treating the possibility as remote.

The fact that Kleynhans was corroborated in the broad outline of his story by Ncobo weighed strongly with the court. The court was impressed with Ncobo as a witness, and, being an independent and presumably impartial witness, his evidence is undoubtedly of the greatest importance. The court had no hesitation in rejecting the suggestion made by the defence that there may have been a conspiracy between him and the other witnesses for the Crown, namely Kleynhans, and the witnesses van Rooyen and Pierdica, to whom I shall refer presently. A submission to this effect was made in this Court also. Apart from the fact that Ncobo emphatically denied the suggestion that he had afterwards spoken to any of the European witnesses, all of whom he says were strangers to him, there is Kleynhans' evidence to the effect that

although he knows Ncobo by sight, he did not see him there that night. If there had been any collaboration between them one would have expected Kleynhans to have affirmed that Ncobo was there and was in a position to see what happened.

van Rooyen and Pierdica are the two witnesses ~~who~~ who joined in the pursuit of the appellant. At one stage van Rooyen overran the appellant, with the object of heading him off, and was actually being chased by the appellant when the police intervened. The appellant admits this. While van Rooyen and Pierdica did not impress the trial court favourably as individuals - as being of the loafer element and of the type who might be inclined to assault a young native on the street - it is difficult to understand what they could hope to gain by collaborating with Ncobo in the telling of a false story. The arrest followed soon after the stabbing. According to van Brakel the pursuers numbered between 15 and 20 persons. Other people in Central Avenue must also have witnessed the pursuit. For the Crown witnesses to invent an entirely false story in these circumstances would be to court trouble: the risk of detection was obvious.

Mr. Schutz, who appeared for the appellant, submitted

that the Crown ought to have called Swanepoel as a witness. Swanepoel was amongst those whom Kleynhans encountered at the tram stop. It is not clear from the evidence whether he took part in the pursuit of the appellant. He was not called to give evidence at the preparatory examination, and it is not known whether the police took a statement from him, or whether he was available to give evidence at the trial. There is nothing to suggest that Swanepoel was in a position to give crucial evidence, or indeed to add anything to what has been said by the witnesses who were called: in my opinion the Crown was not obliged to call him.

It is not surprising that the court rejected the appellant's story, which it described as bristling with improbabilities. The appellant appears to have cut a sorry figure in the witness-box. His description of how the deceased accidentally came to trip over his outstretched leg is beyond comprehension. I also have difficulty in accepting his statement that Ncobo struck him with a stick when he ran towards him for help.

The ~~only~~ feature in the case which really troubled the trial court was the apparent lack of motive. On the Crown evidence/2 11

evidence, as it stands, the appellant's conduct is inexplicable.

I have the impression that the trial court felt at the conclusion of the trial that it had not been favoured with the whole of the truth concerning the events of that night. After the appellant had been found guilty of murder he was invited, through his counsel, to place before the court any further information or evidence which might explain his conduct and possibly serve as extenuating circumstances. He chose to ignore this invitation. In considering whether there were extenuating circumstances the learned judge referred to a statement which the appellant is recorded as having made at the end of the preparatory examination, when the charge was put to him. He is recorded as having said "Ek het hom dood-gemaak. Daar is nie 'n witman wat 'n swartman kan aanrand nie".

When this was put to the appellant in evidence he denied having made the statement. He says that what he did say was that no native would attack a white man without any reason. The statement, even as recorded, is capable of this meaning, and the learned judge appears to have recognised this, for he says: "Hierdie verklaring, as dit inderdaad gemaak is, gee die indruk ~~dat~~ dat die beskuldigde op daardie stadium te kenne

wou gee dat hy aangerand was. Dit is waar dat daar nie staan deur wie hy aangerand is nie. Dit kon deur persone anders as die oorledene gewees het, maar dit kan ook beteken dat die oorledene hom aangerand het". The learned judge made no definite finding on this point, and it is difficult to see how he could have done so.

The trial court found that there were no extenuating circumstances. On the evidence it could come to no other conclusion. The thought, however, that there might have been some provocation, which would explain the appellant's otherwise inexplicable conduct, persisted in the mind of the learned trial judge, and in granting leave to appeal he again touches upon this aspect of the case. He says "There is a feature in this case, which was considered in the judgment of this Court but nevertheless remains a feature which, to my mind, might influence another Court to regard the evidence as a whole in a different light than this Court has. That feature is the complete lack of motive".

It may be that the deceased did something to arouse the appellant's anger. He may have attempted to shoulder him out of ~~the~~ his way and off the pavement. It may be that the

appellant was molested by the youths at the tram stop, and that to that extent his evidence is true. A number of possibilities suggest themselves. It is, however, not the function of this Court to speculate on such matters. There may be other persons who observed the events of that night more closely than did the witnesses who were called. Mr. Schutz may be right in thinking that Swanepoel was such a person. We, however, must confine ourselves to the evidence, and find ourselves unable to say that, on ^{the} ~~that~~ evidence, the trial court should have come to a different conclusion.

The appeal is accordingly dismissed.

D.O.K. Beyers

(Signed) D.O.K. BEYERS.

SCHREINER, A.C.J.

STEYN, J.A.

VAN BLERK, J.A.

SMIT, A.J.A.

Concurs.

UITSPRAAK.

p.1/1

UITSPRAAK.

RUMPF, R.: In hierdie saak, waarin die beskuldigde van moord aangekla is, is daar, op die Kroongetuienis, een eienaardigheid, en dié eienaardigheid is dat die beskuldigde die oorledene sonder enige rede hoegenaamd gesteek het met 'n mes, as gevolg waarvan die oorledene dood is.

Dit is die Hof se ondervinding dat naturelle mekeer soms steek sonder die minste rede, of op grond van 'n onbenullige rede, maar dit is nie hierdie Hof se ondervinding dat 'n naturel 'n blanke steek sonder enige
 10 rede, geregverdig of nie. En dit is hierdie eienaardigheid wat vereis dat met 'n mate van omsigtigheid die getuienis benader word in hierdie saak.

Die seun Kleynhans het getuienis afgelê en vertel dat hy die oorledene ontmoet het hierdie aand van die 23ste November, 1957, en dat hulle saam op pad was na 'n viswinkel. In Sentraallaan op 'n sypaadjie het hulle sekere naturellevroue verbygegaan, en die beskuldigde het ook in 'n teenoorgestelde rigting geloop as waar hulle in gegaan het. Hy sê dat die oorledene op 'n
 20 sekere moment gesê het, "Pasop, die naturel het 'n mes". Kort daarna het die beskuldigde in hulle rigting beweeg. Hy het nie presies gesien wat toe gebeur het nie. Hy het nie presies gesien dat daar gesteek is nie, maar hy het gesien dat die oorledene sy hand op sy bors hou en in dieselfde rigting hardloop as waarin hulle gegaan het. Hy het saam gehardloop tot by 'n bank wat op die volgende hoek gestaan het, of naby die hoek. Daar was ander jong mans, en daar het die oorledene op die bank gaan lê. Hy het vertel hoe sekere jong mans en hy terug gehard-
 30 loop het agter die beskuldigde aan, nadat blykbaar 'n
 sekere.....

sekere naturellenagwag geraadpleeg is wat voor Robinson se winkel was, en hy het vertel hoe die beskuldigde gearresteer is.

10 Sy verhaal word gestaaf deur die naturellenagwag, John Ncobo, wat sê dat hy daar gestaan het op hierdie besondere aand op die sypaadjie met sy rug teen die winkel; dat hy sekere naturellevroue gesien het; dat hy die beskuldigde gesien verbyloop het, en dat hy kort daarna 'n geluid gehoor het asof iemand iemand anders op die bors slaan. Hy het toe twee blankes gesien wat verby hom gehardloop het. Die een het sy bors vasgehou; en hy het gesien dat die beskuldigde weggestap het. Daarna het die jong blankes na hom toe gekom, en hy het die beskuldigde aangewys, wat verder aangestap het en wat blykbaar oor die straat wou gaan.

20 Sekere van hierdie blankes wat by die bank was, Ronald van Rooyen en 'n sekere Pierdica, het getuienis afgelê en vertel hoe die oorledene daar by die bank aangekom het, en hoe hulle die beskuldigde agtervolg het en hoe die beskuldigde later gearresteer is. .

Die mediese getuienis toon aan dat die oorledene 'n messteek in die hart gehad het en dat die mes tot in die hart ingedring het.

30 Die beskuldigde het getuienis onder eed afgelê en gesê dat hy op die betrokke aand deur 'n groep blankes geloop het en dat een van die blankes hom geskop het. Hy het daarop in sy eie taal sekere woorde aan hierdie blankes toegevoeg, en die gevolg was dat die blankes hom agtervolg het, en hy moes weghardloop. Hy sê dat die oorledene 'n persoon was wat agter hom aan gegaan het.....

het met 'n mes; dat hy, die beskuldigde, eers by die nagwag, John Ncobo, gaan hulp soek het maar dat dié hom met 'n stok oor die skouer geslaan het; dat hy verder gehardloop het; dat hy op 'n sekere stadium links gedraai het, en dat die oorledene toe gestruikel het oor 'n been van die beskuldigde; dat die oorledene geval het, en die mes verloor het, en dat die beskuldigde die mes opgetel het en die oorledene, terwyl hy besig was om op te staan, 'n messteek in die bors toegedien het; 10 dat hy daarna weggehardloop het, en gearresteer is; dat hy homself, as 't ware, oorgegee het toe hy die polisie gesien het.

Ek het gesê dat die moontlikheid dat daar iets kon gebeur het voordat die steek toegedien is deur die beskuldigde steeds voor oë gehou moet word. Die moontlikheid is daar dat die mense wat getuienis afgelê het, van Rooyen en Pierdica, van dié klas is dat, in sekere omstandighede, hulle miskien geneë sou voel om 'n jong 20 naturel aan te rand. Daar is 'n verdere faktor wat voor oë gehou moet word, en dit is dat die oorledene dagga gerook het, en dat hy dus 'n persoon was wat onder, of nie onder, invloed van dagga miskien onder sekere omstandighede instaat sou wees om 'n jong naturel aan te rand. Dit is alles faktore wat in aanmerking geneem moet word.

Mnr. Schutz, wat namens die beskuldigde verskyn, het ons gewys op sekere teenstrydighede in die getuienis van die Kroongetuies, sekere onwaarskynlikhede, en hy het ons gevra om te bevind dat wat gebeur het inderdaad 30 is soos die beskuldigde dit vertel.

Ons het geluister na die jong Kleynhans. Hy is

'n.....

'n opgeskote seun, en hoewel hy op sommige tye baie onduidelik gepraat het en herhaaldelik moes gevra word om duideliker te praat, het hy ons nie onder die indruk gebring dat sy verhaal 'n blote fabrikasie is nie. Inderdaad, hy is gekruisvra oor wat voor die stekery sou plaasgevind het en daarna, en daar is niks in sy getuienis om aan te dui dat sy getuienis nie aanvaar kan word nie. Dit is wat betref die gebeurtenis as 'n geheel. Daar is in sy getuienis twee punte wat ietwat eienaardig voorkom, en dit is, in die eerste plek, die opmerking van die oorledene wat hy sou gemaak het, naamlik, "Pasop, die naturel het 'n mes". Kleynhans self het nie die mes gesien nie, en mens vra jou af: Wat het die oorledene gesien wat hom die indruk gegee het dat die beskuldigde 'n mes gehad het? Of waarom het hy verwag dat daar iets sou kon gebeur? Die tweede is, dat Kleynhans nie, soos mens miskien sou verwag het, 'n relaas kan gee van hoe die stekery plaasgevind het nie. Dis moontlik, natuurlik, dat dinge baie vinnig gebeur het. Trouens, as sy verhaal waar is, het dit baie vinnig gebeur. Maar hy kan nie sê hoe die stekery plaasgevind het nie. Hy het in werklikheid nie die stekery gesien nie. En dit is ietwat eienaardig. Maar op sy getuienis as geheel kan geen kritiek gelewer word tot dié mate dat sy getuienis beskou moet word as 'n fabrikasie van die hele gebeurtenis.

'n Baie sterk getuie vir die Kroon was die naturellenagwag John Ncobo, 'n persoon wat op die getuienis hien, nie die minste belang het by die saak nie. Die enigste suggestie wat namens die verdediging kon

oorreed.....

oorreed is, of verplig is, of gedwing is, om hierdie getuienis af te lê wat hy afgelê het. Daar is geen tittel getuienis om enige soiets aan te dui nie. Mens sou ook verwag dat as daar druk op hom uitgeoefen was hy miskien sou gesê het dat hy niks gesien het nie. Maar hy gaan veel verder: Hy vertel wat hy gesien het, en dit wat hy gesien het, kom baie grootliks ooreen met wat Kleynhans gesê het gebeur het. Daar is een faktor in sy getuienis wat ook voor oë gehou moet word, 10 en dit is dat hy nie die stekery gesien het nie, omdat hy nie in dié rigting gekyk het nie. Hy het wel 'n stamp gehoor, 'n geluid gehoor, en daarop het hy die blankes vir die eerste keer gesien. Hy sê dat indien daar iets gebeur het in die aard van 'n stoeiery of 'n praterij tussen die oorledene en die beskuldigde hy dit sou gehoor en gesien het.

Die beskuldigde se getuienis wemel van onwaarskynlikhede, en hy het die indruk gemaak in die getuiebank van iemand wat in 'n hoek gedryf is en wat met 20 die grootste onverantwoordelikheid probeer om uit die hoek uit te kom. Hy het dinge erken, en as hy dan sien dat hy in die moeilikheid raak daarmee dan ontken hy wat hy gesê het. Die indruk wat hy op ons geskep het, is dat hy een van die mees onbetroubare getuies is wat mens kan verwag.

Dit maak die saak vir 'n Hof nie maklik nie. Ek het reeds gesê dat sy getuienis ook vol onwaarskynlikhede is. Op sy getuienis sou die oorledene hom agtervolg het met 'n mes, gereed om hom te steek. Hy het 30 links gedraai om in 'n ander straat in te draai en toe,

sê.....

sê hy, het die oorledene voor hom oor sy been geval. Dit is 'n situasie wat uiters moeilik is om voor te stel. Daarop, sê hy, het hy die mes opgetel, en terwyl die oorledene op sy knieë was, het hy hom gesteeek, en toe weer verder gehardloop met mes en al.

10 Ons het tot die gevolgtrekking gekom dat die getuienis van die beskuldigde glad nie aangeneem kan word in hierdie saak nie; dat die getuienis van Kleynhans aangeneem moet word, selfs in aanmerking-nemende die faktore wat ek genoem het wat spesiaal voor oë gehou moet word; dat Kleynhans se getuienis gestaaf is tot 'n baie groot mate deur die neutrale getuie John Ncobo, die nagwag. Die twee ander Kroongetuies is, soos ek reeds gesê het, van 'n tipe wat met versigtigheid behandel moet word. Maar, selfs op hulle getuienis is dit nie aan te voer dat hulle 'n onwaarheid gepraat het wat betref hulle deel van die verhaal nie. En hulle is die persone wat in die groep sou gewees het waardeur die beskuldigde sou gegaan het toe hy aangerand was.

20 Ons bevind dus dat wat gebeur het inderdaad is soos die jong Kleynhans en John Ncobo sê. Op daardie getuienis is die moontlikheid nie heeltemal uitgesluit dat daar 'n baie kort provokasie mag gewees het nie wat aanleiding gegee het tot die steek deur die beskuldigde. Ek sê die moontlikheid is nie uitgesluit nie, maar op die getuienis van die Kroon is daar geen indikasie dat daar so'n provokasie was nie. Ek wil egter nie op dié punt verder ingaan nie. Op die getuienis van Kleynhans en John Ncobo is die beskuldigde skuldig aan moord, en
30 gevolglik vind ons die beskuldigde skuldig aan moord.

 Weëns die faktore wat ek genoem het in hierdie

saak.....

saak wil ek, alvorens die Hof verder gaan besluit of daar versagtende omstandighede is of nie, die verdediging nogmaals 'n geleentheid gee, as dit moontlik is, om iets voor die Hof te lê in verband met versagtende omstandighede.

(Hof verdaag)

Hof hervat om 11.30 v.m.

10 MR. SCHUTZ: M'Lord, I am not leading any further evidence in connection with extenuation. The accused stands foursquare behind his former story. (He addresses the Court further on the question of extenuating circumstances).

20 RUMPF, R.: In hierdie saak het die Hof verdaag om die verdediging 'n geleentheid te gee om hom voor te berei om verdere verhoë tot die Hof te rig en, indien nodig, getuienis te lei aangaande versagtende omstandighede. Mnr. Schutz het ons meegedeel dat daar geen verdere getuienis gelei sal word nie, maar hy het aanvoer dat op wat voor ons is die Hof tog geregtig sou wees om te bevind dat hierdie moord met versagtende omstandighede gepaard gaan.

Dit is die taak van die Hof om te ondersoek of die moord met of sonder versagtende omstandighede gepaard gegaan het. Daar is twee faktore wat die Hof oorweeg. Die eerste is die inherente onwaarskynlikheid dat die beskuldigde die oorledene sonder enige motief hoegenaamd sou gestee het. Dit is 'n onwaarskynlikheid. Daar is 'n tweede faktor wat die Hof oorweeg, en dit is getuienis wat voor hierdie Hof afgelê is, dat die beskuldigde

'n.....

'n verklaring aan die magistraat gedoen het aan die einde van die voorlopige ondersoek. Die verklaring, wat volgens die notule afgelê is, lees as volg: "Ek het hom doodgemaak. Daar is nie 'n witman wat 'n swartman kan aanrand nie". Hierdie verklaring, as dit inderdaad gemaak is, gee die indruk dat die beskuldigde op daardie stadium te kenne wou gee dat hy aangerand was. Dit is waar dat daar nie staan deur wie hy aangerand is nie. Dit kon deur persone anders as die oorledene gewees het, 10 maar dit kan ook beteken dat die oorledene hom aangerand het.

In sy getuienis voor hierdie Hof het die beskuldigde eers die verklaring erken, maar 'n vertolking daarop gegee wat nie in sy guns is nie. Daarna het hy spesifiek ontken dat hy hierdie verklaring gemaak het. Hy het gesê dat wat hy gesê het, is dat 'n naturel nie 'n witman sal aanrand nie - eintlik net die teenoorge- stelde van wat daar staan. Wat is dan die taak van hierdie Hof? Hoe groot die taak ook is en hoe geneë 20 die Hof ook is om versagtende omstandighede te bevind, moet daar getuienis wees waarop sodanige bevinding gebaseer kan word. Die Hof kan onmoontlik bloot op gevoel gaan.

Mnr. Schutz het gesê dat daar 'n lakune is in die getuienis van die Kroon; dat daar moontlik 'n provokasie was onmiddellik voor die aanranding. Maar selfs al word dit aangeneem, wat is die getuienis daar- oor? Daar is geen getuienis nie. En selfs al sou daar 'n vermoede wees dat dit plaasgevind het, wat was die 30 provokasie? Was dit 'n ligte stamp met die elmboog? Was dit 'n swaar stamp? Ons weet dat, op die getuienis voor.....

voor ons, die beskuldigde nie beseer is op daardie stadium nie. Wat was dan die provokasie? Die posisie is dat hierdie Hof oorgelaat word om te gis. En ons is bevrees dat dit nie ons taak is om op gissings te werk nie maar op getuienis.

10 In hierdie omstandighede moet die Hof tot die gevolgtrekking kom dat wat die saak as geheel voor hom betref daar geen getuienis is van versagtende omstandighede nie. Ons bevinding is dus dat die beskuldigde skuldig is aan moord sonder versagtende omstandighede. Nadat die vonnis opgelê is, mag dit wees dat die Goewerneur-Generaal-in-rade verdere inligting mag ontvang, of die saak mag oorweeg. Wat ons betref, voel ons dat ons ons taak afgehandel het.

The accused, on being asked whether he has anything to say why sentence of death shall not be imposed, says:

20 I am a native, and because I am a native I have got to receive the death sentence. I am not asking this Court to give me a sentence of a period of years. I am asking this Court to give me the death sentence. This Court did not listen carefully to the statements or to the evidence given by the witnesses of the deceased person, and I will only be hanged because I am a native.

SY EDELAGBARE: Het jy klaar gepraat?

BESKULDIGDE: All right.

30 SY EDELAGBARE: Ek wil jou net dit toevoeg voordat ek die vonnis oplê: Die doodvonnis sal op jou gelê word nie omdat jy 'n naturel is nie. As jy 'n blanke was wat onder dieselfde omstandighede daar gestaan het

en.....

as die oorledene gesteeke het op dieselfde manier as wat ons bevind het hy is gesteeke, sou dit nie die minste verskil aan die vonnis gemaak het nie. Onlangs nog is 'n blanke vrou ter dood gebring weëns moord wat sy gepleeg het - 'n vrou. Die doodvonnis word op jou gelê omdat ons dit moet op jou lê volgens wet as ons bevind dat daar geen versagtende omstandighede is nie. Ons het gesoek vir versagtende omstandighede en ons het dit nie gevind nie.

10

DOODVONNIS UITGESPREEK

STENOGRAAF SE SERTIFIKAAT

Ek sertifiseer hiermee dat voorgaande, bladsye 2 tot 72, 'n ware en juiste transkripsie is van my snelskrifnotas en meganiese opname van die verrigtinge in hierdie saak.

A.J. Viljoen.
STENOGRAAF.
